

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2025 – 2026

Limba și literatura română

Numele:.....

Inițiala prenumelui tatălui:

Prenumele:.....

Școala de proveniență:

Centrul de examen:

Localitatea:

Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

— Domnule inginer, eu am doi copii: un băiat mai mare, Daniel, care învață la un liceu în Chamonix și locuiește la internat, și o fată, Yolanda, care are numai zece ani, e elevă în clasa a patra primară, învață acasă cu soția mea și cu mine. Are tot ce-i trebuie: videotecă didactică, televizor de exerciții, tot felul de casetofoane. O dată pe lună cobor cu această neastâmpărată fetiță a mea la o institutoare care o examinează și o îndrumă. În septembrie, anul trecut, pe fiica mea, promovând în clasa a patra, am dus-o în fața unei comisii severe. A reușit cu „excepțional”: cărțile, pădurea și animalele sunt, pentru copii, cea mai inteligentă și ultramodernă școală.

— Sunt absolut de aceeași părere, întârzi eu, care mi-am crescut copiii sub oblăduirea muntelui.

— După examen, [...] Yolanda mea era veselă, se ținea bine în șa, mă tot bătea la cap cu urșii. Unde sunt urșii noștri, ce fac urșii noștri? [...] Am urcat, am tot urcat, era o toamnă frumoasă, caldă, strălucea tot văzduhul de lumină și viață. Yolanda mea cânta, eu o îngânam. Când am ajuns la curmătura* ce se cheamă Creuse, am zis: „Aici vom mânca, iar eu am să trag un pui de somn!”. Așa și făcurăm, e un loc stâncos, minunat pentru o oră de odihnă. Am mâncat, mie-mi și venise somnul. Catării pășteau, aveau acolo o iarbă ca mătasea, neatinsă. [...] Yolanda ciripea de-ale ei: era fericită că scăpase cu laude de la examinare. Trebuie să vă spun două vorbe și despre ea. Spre deosebire de Daniel, băiatul meu, care e foarte tăcut, Yolanda e deosebit de comunicativă. Vorbește cu păsările, cu veverița casei, cu popândăul. E copilă, are numai zece ani și consideră absolut toate ființele pădurii, chiar și copacii și ierburile, ca fiind prietene cu ea. Adică niște copii cu care te poți juca și cărora le poți spune ba una, ba alta. Când intră ea în grajd, toate vitele întorc capul. O cunosc și o iubesc. Căinii o adoră. Am văzut-o de departe, cu binoclul meu, jucându-se în dumbravă cu un pui de căprioară. Sub ochii ciutei, mama puiului. A îmblânzit o familie de iepuri. O bufniță singuratică ierneză în podul casei noastre. Ce mai: Yolanda e nițel năzdrăvană, nu știe ce e frica, nu face nicio deosebire între om și animal. [...] Dar să nu mă îndepărtez. Boala noastră, a muntenilor, sunt parantezele. Am o bunică de optzeci de ani care se apucă luni să ne povestească ce a pățit la biserică și care pierde, povestind, slujba din duminica viitoare. Parantezele ne omoară. Și ocolul ocolit. Muntele e mama imaginației – cei din stepă sau pustă nu au decât sabia, calul și vitejia de dragul vitejiei. Gata, am terminat, nu râdeți, mă întorc îndată în dumbrava aceea unde, după ce am mâncat bine, m-am culcat la umbra unui brad bătrân. Nu cred că am dormit mai mult de o oră. M-am trezit brusc. Nu sunt un om fricos, dar am trăit atunci cea mai cutremurătoare spaimă din viața mea. Cum? Simplu de tot: m-am trezit lins pe față de un cap brun de trei ori mai mare decât al meu. Am încremenit și încremenit așa fi rămas dacă nu așa fi zărit, la numai câțiva pași de mine, alt urs, la fel de uriaș [...]. Ursul, care se ocupa de obrazul meu (nu îndrăzneam să-i dau botul mai laoparte) după toate semnele și judecând după mormăitul său pașnic, părea că mă iubește și că tot ce face e din pură joacă sau prietenie. M-am sculat în picioare. S-a ridicat și el în picioare, era cu două capete mai înalt decât

mine. M-a cuprins pe după gât și iar m-a lins pe față. Avea ochii galbeni, dinții teribili, albi, ghearele de vreo zece centimetri. Negre, grozave. M-a îmbrățișat, eu simțeam că o voi sfârși în brațele acestui uriaș mult prea iubitor. Dar Yolanda m-a salvat: văzând că am devenit de culoarea ierbii, [...] a venit în ajutorul meu. L-a lovit cu pumnii pe ursul ce mă săruta, spunându-i: „Ajunge, Jacques, nu vezi că tata se teme de tine?” și, ca pe un câine blând, l-a dat laoparte... Ha, ha! Asta a fost... [...].

Ne-au condus, pe mine și pe Yolanda, până aproape de casă. Catării, parcă au fost înțeleși cu ei, i-au suportat fără scandal, deși miroseau cumplit a urs și a sălbăticiune. Din ziua aceea și-au stabilit domiciliul aproape de casa mea, împrietenindu-se cu copiii, cu nevastă-mea și cu brigadierii. Câinii, e adevărat, au fugit. Dar ce nevoie am eu de câini când, la un simplu strigăt, apar de sub liziera codrului doi giganți înfiorători! Domnule coleg, iată, aici am martorii vii ai povestirii mele: urșii au iernat la mine în grajd, și nu în pădure, sub o stâncă sau scorbură.

Ion D. Sîrbu, *Dansul ursului*

**curmătură* – vale între doi munți

Textul 2

Vă mai amintiți primele întâlniri cu verighetele din copilărie? Ce regăsim în personajul de peste ani, Vevi?

Alături de mangusta din *Cartea junglei*, Riki-Tiki-Tavi, și de pinguini, animale pe care le-am întâlnit doar în cărți și filme documentare, verighetele sunt animalele mele favorite. Iar pe ele le-am tot întâlnit în excursiile copilăriei. Îți apăreau deodată în față, de obicei pe un trunchi de brad, silențioase, apoi, într-o fracțiune de secundă, dispăreau dintr-un salt pe partea cealaltă a trunchiului și reapăreau pe o creangă în mișcare, privindu-te o clipă cu ochii lor mari. Mă binedispuneau de fiecare dată, păreau întruparea spiritului ludic al pădurii, erau pentru mine jocul în esența lui cea mai grațioasă.

Dar Vevi, așa cum povestesc pe coperta a 4-a a cărții *Trei zile nemaipomenite*, a fost, până la un punct, reală, pentru că e singura verighetă care a venit în vizită, din proprie inițiativă, chiar pe minuscula terasă a casei mele din inima Brașovului. [...]

Când verigheta Vevi și fetița Emi își doresc cu ardoare ceva, dorințele devin realitate și fiecare se trezește în pielea celeilalte. Acomodarea se petrece gradual, ele descoperind cu uimire cum e să aibă un alt trup și o altă familie. Dorința de a fi în pielea altcuiva e una dintre fanteziile universale ale copiilor! Sunt personajele pregătite pentru aventurile care se nasc odată cu împlinirea fanteziilor?

Da și nu. Un copil e mai pregătit și mai dornic de schimbări miraculoase decât un adult. Copiii își doresc metamorfoza*, adulții mai degrabă se tem de ea, pentru că, de la un punct încolo al vieții, metamorfozele sunt primejdioase, iar asta e și tema din viitorul meu roman, *Aurul pisicii*. Dar nu înseamnă că un copil știe ce implică schimbarea. A dori viața altuia și a-ți închipui că e mai bună decât a ta este o naivitate. Vevi și Emi au timp să-și dea seama de asta. Pe de altă parte, a înțelege în profunzime ce trăiește altcineva, „a te pune în pielea/blana lui”, este pe cât de greu, pe atât de valoros, e o experiență fără de care ești sărac.

Ioana Pârvulescu, *Copiii își doresc metamorfoza, adulții mai degrabă se tem de ea*,
interviu realizat de Andra Rotaru, blog.carturesti.ro

**metamorfoză* – transformare, modificare, schimbare

A.

1. Completează spațiile punctate cu informațiile din textul 1.

2 puncte

Fratele Yolande, (prenumele),

locuiește la un

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

2 puncte

Povestea despre îmblânzirea unor animale sălbatice este ascultată de către

- a. brigadier.
- b. bunică.
- c. inginer.
- d. institutoare.

3. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**
Unul dintre personaje din cartea Ioanei Pârvulescu, *Trei zile nemaipomenite*, este
- a. o mangustă.
 - b. o veveriță.
 - c. un pinguin.
 - d. un ursuleț.

4. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**
Romanul *Aurul pisicii* prezintă
- a. dorința de a avea o casă la munte.
 - b. excursiile din vremea copilăriei.
 - c. felul cum este privită schimbarea.
 - d. frumusețea pădurilor din Brașov.

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Tatăl și fiica fac popas într-un loc numit Creuse.		
Yolanda este rănită de niște animale sălbatice.		
Atunci când povestește, tatăl Yolandei oferă multe explicații.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Pentru autoare, veverițele reprezintă jocul grațios.		
Ioana Pârvulescu este realizatoarea unui film documentar despre animale.		
Pe prima copertă a cărții publicate de Ioana Pârvulescu sunt informații despre Vevi.		

6. Transcrie, din secvențele următoare, două figuri de stil diferite, pe care le vei preciza: „Am urcat, am tot urcat, era o toamnă frumoasă, caldă, strălucea tot văzduhul de lumină și viață.” și „Catării pășteau, aveau acolo o iarbă ca mătasea, neatinsă”. **6 puncte**

7. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8. Crezi că întâmplările din copilărie pot fi o sursă de inspirație pentru scrierea unui text? Motivează-ți răspunsul, în 50-100 de cuvinte, valorificând textul 2. **6 puncte**

3. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Secvența subliniată în fragmentul „văzând că am devenit de culoarea ierbii, [...] a venit în ajutorul meu” face referire la o stare de
- bucurie.
 - entuziasm.
 - liniște.
 - spaimă.

4. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Seria în care cuvintele subliniate sunt omonime este:
- „Copiii își doresc metamorfoza”; „un copil știe ce implică schimbarea”.
 - „în fața unei comisii severe”; Pedepsele severe sunt respinse.
 - „într-o fracțiune de secundă”; O fracție reprezintă o parte dintr-un întreg.
 - „tema din viitorul meu roman.”; Traian a fost un împărat roman.

5. Precizează valoarea morfologică a cuvântului „o” în fiecare dintre contextele următoare: „Am urcat, am tot urcat, era o (1) toamnă frumoasă, caldă, strălucea tot văzduhul de lumină și viață. Yolanda mea cânta, eu o (2) îngânam. Când am ajuns la curmătura ce se cheamă Creuse, am zis: «Aici vom mânca, iar eu am să trag un pui de somn!». Așa și făcurăm, e un loc stâncos, minunat pentru o (3) oră de odihnă.” **6 puncte**

Cuvântul	Valoarea morfologică
(1) o	
(2) o	
(3) o	

6. Alcătuieste un enunț imperativ, în care să existe un adjectiv pronominal posesiv, persoana a II-a, în cazul acuzativ (1), și un enunț asertiv, în care substantivul „copilărie” să fie complement prepozițional (2). **6 puncte**

(1)

(2)

7. Transcrie trei propoziții subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: „Am o bunică de optzeci de ani care se apucă luni să ne povestească ce a pățit la biserică și care pierde, povestind, slujba din duminica viitoare”. **6 puncte**
